Zaterdag 9 September 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang No. 4304

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

De Duitse tegenstand groeit.

Noordamerikanen op 25 KM van Maastricht.

Albertkanaal ook bij Geel overgestoken.

DUITSERS ONTRUIMEN DE DODECANESUS.

De Britse radio zeide, dat de Duitsers de Dodecanesus, een eilandengroep in het Oostelijk deel van de Middellandse Zee, ontruimen (New York, (AP) 8.9).

GEEN DUITS VREDESAANBOD.

Roosevelt zeide op een persconferentie, dat uit Duitsland geen vredesaanbod is gedaan aan de Geallieerden. Ook zeide de President, dat de besprekingen te Dumbarton Oaks bijna voltooid zijn en dat goede voortgang is gemaakt (Washington, (AP) 8.9).

BELGISCHE REGERING IN BRUSSEL AANGEKOMEN.

De radio van Brussel onderbrak haar uitzending om 11.55 uur om kond te doen van de aankomst van den Belgischen Premier Hubert Pierlot, alle leden van zijn cabinet en alle leiders van de Belgische Kamer en Senaat in de Belgische hoofdstad (New York, (AP) 8.9).

DE SIEGFRIED-LINIE WORDT VERSTERKT.

Wes Gallagher seint, dat het Derde leger de eerste grootscheepse tegenaanval van de Duitsers sedert Juli vermorzeld heeft. Van de 40 Duitse tanks werden er 30 uit het gevecht geslagen. Meer dan 700 krijgsgevangenen werden gemaakt.

De Duitsers zijn doende versterkingen naar de Siegfriedlinie te sturen. Franse en Noordamerikaanse vliegtuigen begeven zich evenwel telkens boven Duitsland om de convooien die uit het Zuiden komen, te ontredderen. (Met het Noordamerikaanse derde leger in Frankrijk, (AP) 9.9).

NIEUWE VEROVERINGEN IN ZUID-FRANKRIJK.

Het hoofdkwartier te Rome deelt de inneming mede van Le Creusot, Chagney en Mont Chanin les Mines, welke plaatsen binnen een straal van 40 km. van Belfort liggen en door het Franse zevende leger zijn genomen. (Rome, (AP) 9.9).

DE OPMARS DOOR BELGIË.

Communiqué nr. 154 van het geallieerde hoofdkwartier:

Het bruggehoofd over het Albertkanaal is groter gemaakt, hoewel de tegenstand der Duitsers toeneemt. De inneming van Leopoldsburg is voltooid.

In West-Vlaanderen zijn onze troepen door Roeselare (Roulers) getrokken naar Tielt. Een afdeling van deze troepen stiet in de richting van Brugge.

Verder naar het Noorden werd Diksmuide ingenomen.

Onze troepen gaan voort de havens van Kales en Boonen (Calais en Boulogne) in te sluiten.

Luik in Oost-België is ingenomen. Luik ligt 65 km. van Aken [en ongeveer 25 km. van Maastricht]. Bij de opmars langs de Noorderoever van de Maas bleek de vijandelijke weerstand verstrooid te zijn. Groepen van onze heirscharen kwamen tot aan Romsee, 5 km. ten Zuid-Oosten van Luik.

Ten Zuiden van de Maas tussen Namen en Luik werd het dorpje Neuville- en-Condrez bereikt. Dit ligt 16 km. ten Oosten van Hoei.

In de Ardennen rukten wij op tussen Givet [in het uiterste Noordelijke hoekje van Frankrijk, pal op de grens; de componist E. N. Mehul werd hier geboren] en Sédan, maar verspreide weerstand werd geboden door enkele versterkte punten. Wij bereikten Hautefays en Maissin [staat vermoedelijk op geen enkele kaart te klein]. Sainte Cécile ten Oosten van Sédan werd eveneens bereikt na een opmars van 20 km.

Geallieerde vliegtuigen bestookten de Franse havens; gevechtsbommenwerpers stuurden het vervoer in de Lage Landen en West-Duitsland in de war. Den Haver (Le Havre) is gistermorgen allerhevigst aangevallen en de kanonstellingen van Brest moesten het ook ontgelden.

Des avonds hebben middelzware bombardementsvliegtuigen de vestingen van Boonen aangevallen. Hierbij konden zij vijandelijke vliegtuigen die op de grond waren geparkeerd vernielen.

In de loop van de nacht vielen lichte bombardementsvliegtuigen ten Oosten van Rotterdam een brug aan. (Geallieerde hoofdkwartier, (AP) 9.9).

ZAG GEEN ENKEL VLIEGTUIG.

Roger Greene seint uit Brussel: Terwijl Generaal Miles Dempsey's leger over het Albert-Kanaal trok en de weg plaveit voor de volgende phase van de snelle Geallieerde opmars, vallen de gebroken resten der Duitse legers terug naar de Kanaalhavens en pogen zij te ontkomen naar Nederland. Alle ontsnappingsroutes naar het Oosten en Zuid-Oosten zijn afgesneden. Bovendien geven bijna alle krijgsgevangenen toe, dat zij weinig lust hebben om terug te keren naar Duitsland teneinde Hitlers fanatieke poging om tot de dood toe stand te houden te rekken.

De afkeer van de hoge Duitse officieren voor een poging om de oorlog voort te zetten zonder de nodige wapenen werd weerspiegeld door Luitenant Generaal Seyffert, Bevelhebber van de 348e Duitse divisie infanterie, die Donderdag met zijn gehele staf gevangen werd ten Noorden van Antwerpen.

Toen de officier, die hem begeleidde, opmerkte, dat hij slechts 2 Duitse vliegtuigen gezien had sedert D-Dag zeide de Generaal bitter: „Wel, U hebt twee meer gezien dan ik" (Brussel, (AP) 8.9).

PANIEK IN DUITSLAND?

Er zijn tekenen, dat er een paniek heerst in Duitsland, gelijk die bij de val van Frankrijk. In ieder geval waarschuwt de Duitse pers, dat men niet de verhalen moet geloven van vluchtelingen uit de gevechtsgebieden in Frankrijk, België en Nederland. „Zij verspreiden vele valse berichten omtrent hetgeen zij zagen en hoorden waardoor verwarring geschapen wordt onder de bevolking", aldus de Duitse bladen volgens Zweedse correspondenten in Berlijn. De pers waarschuwde het Duitse volk ook om geen geruchten te geloven, doch zich te verlaten op de Duitse oorlogscommuniqué's (Stockholm (AP) 8.9).

OVER DE GRENS VAN OOST-PRUISEN.

Een bericht van Reuter uit Moskou, zeide dat patrouilles van het Rode leger de grens van Oost-Pruisen overgetrokken zijn bij een oversteek van de rivier de Szeszupa en terugkeerden met gevangenen. Een zelfde patrouille-actie werd reeds tevoren gemeld (Londen, (AP) 9.9).

In de gebieden, die op deze kaart met hakenkruisvlaggen aangegeven zijn, zitten naar schatting meer dan 100.000 Duitsers, die van het Reich afgesneden zijn door de Geallieerde winsten in de Balkan. Volgens een onbevestigd bericht zouden de nazies de Dodecanesus reeds ontruimen. Door de Russische inval van Bulgarije komt Moskou in een krachtiger positie om met Turkije te onderhandelen over de Dardanellen.

DE HUIDIGE BERICHTGEVING EN DE GERUCHTEN.

Verklaring van de Associated Press.

De Associated Press zond ons vanmorgen de volgende verklaring:

„Naarmate de oorlog in Europa tot zijn hoogtepunt komt, neemt het aantal en de verscheidenheid van de pogingen om de mogelijkheid van vrede te onderzoeken toe. Geruchten omtrent hangende vredesonderhandelingen, berichten van Duitse overgave — dat alles neemt toe. De AP aanvaardt en erkent de grotere verantwoordelijkheid in deze omstandigheden voor zijn personeel thuis en in het buitenland. Duitsland is nog doende zowel de propaganda-oorlog als de militaire oorlog te voeren. Dies moeten journalisten en oorlogsberichtgevers beseffen, dat de Duitse propagandisten pogingen zullen doen hen en de geallieerde leiders te misleiden en het publiek in verwarring te brengen. Op het Westelijk halfrond is het publiek gewend vrije toegang tot inlichtingen te hebben op welk gebied men ook maar kan denken. Onverantwoordelijke bronnen kunnen ook valse geruchten verspreiden, zoals geïllustreerd wordt aan de Brusselse radio-uitzending betreffende de Duitse capitulatie. Deze geruchten zijn erop berekend verwarring in de geallieerde kringen te brengen en voorbarige hoop te doen koesteren omtrent een vroeg einde van de vijandelijkheden in Europa. De AP zal bij de overzending van zulke berichten ze nauwkeurig waarmerken en ontdoen van alle alarmerende trekken.

Dergelijke berichten, uit welke bron ze ook komen, worden onderworpen aan de meest pijnlijke controle omtrent de oorsprong en alvorens ze als 'nieuws' behandeld worden, zal de AP ze waarmerken. Hierdoor meent de AP dat het publiek van de Amerikaanse landen volledig op de hoogte zal kunnen blijven en in staat zal zijn gerucht van werkelijke feiten te onderscheiden.

Het eerste nieuws omtrent een Duitse overgave of beslissende ontwikkelingen in de Europese krijg moet komen van het Geallieerde Hoofdkwartier of een andere hoge autoriteit. De geallieerde autoriteiten zijn zich wel bewust van de kwade gevolgen van valse of misleidende geruchten. De verzekering is gegeven, dat in weerwil van onderdrukking van nieuws om militaire of andere dringende veiligheidsredenen, alle pogingen gedaan zullen worden misleidende gissingen en valse alarms te voorkomen. De Associated Press."

Wel geen verklaring komt gelegener dan deze, daar Curaçao juist deze week de ernstige gevolgen van onverantwoordelijke berichtenverspreiding heeft doorgemaakt. Toen Maandag het eerste aan Aneta ontleende bericht omtrent een overschrijding van Nederlandse grenzen binnenkwam, hebben wij dit niet opgenomen, omdat het plaatselijke agentschap van Aneta geen bevestiging hiervan had. Toch werd het door pers en radio bekend gemaakt, de vlaggen gingen uit en de volgende dag refereerde Aneta naar een rede, waarin Gerbrandy de overschrijding zou hebben bevestigd. Al die tijd zweeg het geallieerde hoofdkwartier. Toch heeft Aneta met uitzondering van heden, sedert die eerste dag elke dag verwezen naar een vermeend communiqué van het geallieerde hoofdkwartier, volgens hetwelk de Geallieerde troepen in Nederland zouden zijn. Deze berichten werden hier op grote schaal verspreid.

Van wat voor geallieerd hoofdkwartier Aneta zijn bevestigingen krijgt is ons niet bekend, maar het enige geallieerde hoofdkwartier van Eisenhower heeft tot nu toe met geen woord van de overschrijding van onze grenzen gerept. Het is dus gevaarlijk mede te doen aan de propaganda-verspreiding, waartegen AP vanmorgen waarschuwt, omdat de Duitsers niets zullen nalaten dan door voorbarige berichten te vroege hoop te doen koesteren. Het is best mogelijk dat de geallieerden in Nederland zitten — hoewel gezien de ontwikkeling in België niet erg waarschijnlijk —, maar zolang het Geallieerde Hoofdkwartier, het niet mededeelt, is het zeker in het belang der oorlogvoering geen speculaties hieromtrent te doen, ook al zet men erbij 'onbevestigd', zoals hier zelfs de bevrijding van Dordrecht als gerucht werd verspreid.

Juist nu wordt het gevaarlijk. Onderscheiding van wat een willekeurige berichtgever seint en wat het officiële communiqué mededeelt, is strict noodzakelijk; verspreiding van valse berichten, zoals in een Anetatelegram van gisteren als had „het geallieerde hoofdkwartier bevestigd dat op niet nader bekend gemaakte plaatsen binnen de Nederlandse grens gestreden wordt" is uiterst gevaarlijk. Kennelijk is dit bericht niet gecontroleerd, want het geallieerde hoofdkwartier heeft zulks nimmer officieel bevestigd, daar wij het anders zouden moeten weten: Wij krijgen de woordelijke text van zijn communiqué's.

Het nieuws van vandaag.

Het Noordamerikaanse 1ste leger heeft Luik aan de Maas veroverd en bevindt zich hier nu op ongeveer 25 kilometer van Maastricht en op 65 kilometer van Aken in Duitsland. Verschillende andere plaatsen ten Oosten en Zuid-Oosten van Luik werden eveneens veroverd, doch de opmars gaat minder snel dan de vorige week, terwijl de Duitsers ook krachtiger tegenstand bieden. Hetzelfde kan gezegd worden ten aanzien van de overige Geallieerde legers.

De bruggehoofden over het Albertkanaal zijn uitgebreid tegen een krachtig Duits verzet en Leopoldsburg is veroverd. Op ongeveer 40 kilometer ten Oosten van Antwerpen — bij Geel — is volgens een mededeling van hedenmorgen een nieuw Bruggehoofd over het Albertkanaal geslagen; het is dus zeer onwaarschijnlijk dat de Geallieerden reeds met een noemenswaardige troepenmacht in Nederland zitten. Ten Zuid-Westen van Gent rukken de Geallieerden op naar Brugge. In deze opmars werd Diksmuide veroverd.

De troepen van Generaal Patton aan het Moezelfront hebben de eerste Duitse tegenaanval op grote schaal sedert D-Dag afgeslagen. 30 Tot 40 Duitse tanks werden hierbij buiten gevecht gesteld en er werden nog 700 gevangenen genomen in de eerste uren van de slag. Het totale aantal gevangenen van het derde leger bedraagt thans 78.000.

Besançon is veroverd door het leger van Patch, dat uit Zuid-Frankrijk kwam, volgens officiële mededeling van het Hoofdkwartier in Rome. Le Creusot, Chagney en Montchanin les Mines zijn eveneens bezet in een opmars welke Bichy links liet liggen.

Aan het Italiaanse front woedt een felle slag om Rimini en de toegang naar de Povlakte. Zowel Duitsers als Geallieerden lijden grote verliezen in manschappen. De Duitse Maarschalk Kesselring werpt al zijn beschikbare reserves in de strijd om een verdere Geallieerde doorbraak te voorkomen.

Omtrent de Russische overschrijding van de Joegoslavische grens, teneinde aansluiting met Tito te maken, is weinig meer bekend geworden. In Bulgarije hebben de Sovjets Ruschuk (Ruse) aan de Donau en de havenstad Varna aan de Zwarte Zee bezet. De Duitsers zouden de Dodecanesus al ontruimen volgens de Britse radio.

In Canada worden voorbereidingen gemaakt voor een nieuwe conferentie tussen Roosevelt en Churchill. Blijkbaar zal deze conferentie wederom in het Kasteel Frontenac bij Quebec gehouden worden.

PRINSES JULIANA IS VANMORGEN IN ENGELAND AANGEKOMEN.

De Prinses werd aan een niet genoemd vliegveld in Engeland afgehaald door de Koningin. Zij was vergezeld van Van Tets. De kleine Prinsesjes blijven voorlopig in Ottawa.

DE KRONIEK DER VICTORIE

3 September — Brussel door de Geallieerden bevrijd. Finland capituleert aan Rusland. Lyon in Frankrijk veroverd.

4 September — De Britten nemen Antwerpen in België.

5 September — Rusland verklaart oorlog aan Bulgarije.

6 September — Bulgarije vraagt wapenstilstand aan Rusland. De Russen bereiken de Joegoslavische grens en trekken door de IJzeren Poort.

8 September — Bulgarije verklaart oorlog aan Duitsland.

Thans, juist een jaar na de onvoorwaardelijke overgave van Italië, staat Duitsland op vallen. Het gerucht omtrent de Duitse capitulatie, dat tijdens de feestvreugde in Brussel ontstond en zich snel over de gehele wereld verspreidde, bleek jammer genoeg niet waar te zijn; doch wij hopen met Eisenhower, dat het einde van het Derde Rijk nog dit jaar zal komen. Alles wijst erop, dat de laatste phase van de krijg in Europa is aangebroken. En hoewel die laatste phase nog weken kan duren en nog heel fel kan zijn, zal niets de Geallieerden kunnen beletten in Duitsland door te dringen en op te rukken naar Berlijn.

De beslissende gebeurtenis waarop wij thans allen wachten is het doorbreken van de befaamde Siegfried-linie, de linie waarop Duitsland thans al zijn hoop gevestigd heeft. Hoe lang zal de Siegfried-linie houden? Hoe sterk is zij?

Deze vragen zijn natuurlijk niet door ons te beantwoorden. Wij kunnen slechts datgene van de Siegfried-linie zeggen wat ervan bekend is buiten Duitsland. Over het algemeen is de Siegfried-linie samengesteld uit een rij tankversperringen, uit betonnen muren en vallen, uit prikkeldraadversperringen, mijnenvelden, loopgraven, kazematten, kanonstellingen met ondergrondse verbindingen en luchtdoelstellingen; en tenslotte is daar nog een waterlinie welke gevormd wordt door de Rijn.

De voordelen van de Siegfriedlinie zijn vooral, dat zij oud genoeg is om een natuurlijke camouflage te hebben en dat zij uit beter cement gemaakt is dan de Atlantische Wal.

De nadelen ervan zijn, dat de linie gebouwd werd in een tijd, dat vele moderne krijgsmiddelen niet bekend waren dat vele defensies werden opgeruimd na de val van Frankrijk en verschillende kanonnen verouderd zijn. Het grootste nadeel van de Siegfriedlinie is evenwel, dat Duitsland niet voldoende manschappen heeft om haar te bemannen. In 1939, toen de Duitsers de rug toekeerden aan Frankrijk om Polen aan te vallen, lieten zij slechts 10 divisies in de Siegfried-linie omdat zij ervan overtuigd waren, dat de Fransen geen groot offensief zouden openen en het Franse krijgsplan in feite was om een verdedigingsoorlog te voeren. Nu zullen de nazies evenwel belangrijk meer dan 10 divisies nodig hebben om de Siegfried-linie te bemannen. En bovendien hebben de Geallieerden zulk een overmacht in de lucht, dat zij niet alleen de Duitse verdedigers aan geweldige bombardementen kunnen onderwerpen maar zelfs met kans op succes een geheel leger door de lucht kunnen vervoeren en achter de Siegfried-linie neerzetten.

Het is dus te begrijpen, dat het Duitse Hoofdcommando zich voor grotere vraagstukken gesteld ziet om de Siegfried-linie te verdedigen dan het Geallieerde Hoofdcommando heeft om haar te doorbreken.

Voorlopig trekken de Britse, Noordamerikaanse en Canadese legers zich met hun minder talrijke bondgenoten, waaronder onze Prinses Irene Brigade, samen in Frankrijk en België alvorens de grote aanval te openen. Er moeten versterkingen en voorraden aangevoerd worden en nu men nog weinig havens ter beschikking heeft gaat dit minder snel dan gewenst is. Den Haver wordt ook al tot het uiterste verdedigd door de nazies en hoewel Antwerpen nu in Geallieerde handen is wordt de toegangsweg door de Westerschelde nog grotendeels door de Duitsers beheerst.

Intussen moet ook Nederland van den vijand worden bevrijd. Deze taak is blijkbaar toegewezen aan het Britse tweede leger onder bevel van Generaal Sir Miles Dempsey onder het toezicht van Generaal Sir Bernard Law Montgomery. Hoe vlot dit zal gaan valt moeilijk te zeggen, doch het is te verwachten, dat dit niet zo snel zal zijn als de bevrijding van België. Vermoedelijk zullen de Duitsers hun kanonnen en manschappen opstellen achter de grote waterwegen — Maas en Rijn — welke Nederland dwars doorsnijden.

Wij mogen hopen, dat de Geallieerden deze even spoedig zullen oversteken als het Albert-Kanaal, hetgeen wel niet zal geschieden, daar het Albert-Kanaal een smalle vaart is voor schepen van maximaal 1350 ton en niet groter dan 80 x 9.20 x 2.50 m.

Nauwelijks behoeft gezegd te worden, dat de strijd in West-Europa meer onze aandacht heeft dan de strijd aan de overige Europese fronten. Voor de nazies evenwel is de vrees voor een Geallieerde doorbraak uit het Oosten of het Zuiden vermoedelijk niet minder groot dan voor een doorbraak uit het Westen. Zij weten wel, dat de Russen meer reden hebben om wraak te nemen dan de Britten of Noordamerikanen en werpen dan ook alle beschikbare reserves in de strijd om het front tegen de Russen te houden. In de afgelopen week hebben zij zeker reden tot grotere bezorgdheid gekregen. Finland heeft de wapenen neergelegd en de Balkan is practisch voor hen verloren gegaan nu de Russen de Joegoslavische grens hebben bereikt en bij Turnu Severin door de IJzeren Poort zijn

getrokken. Na de omwenteling in Roemenië had Bulgarije geen andere keus dan zich eveneens onder Russische hoede te stellen. Hoewel de bevolking van dit land de Russen als broeders beschouwt was de Duitse invloed in regeringskringen nog te groot naar het Russische oordeel. En zo zagen wij dat Rusland met weinig omhaal oorlog verklaarde aan het machteloze Bulgarije.

In de nota, die Molotov aan den Bulgaarsen Gezant te Moskou overhandigde, wordt de Bulgaarse regering ervan beschuldigd zelfs na haar verzoek om wapenstilstand aan de Verenigde Staten en Groot Britannië hulp te hebben verleend aan de Duitsers en trouwens drie jaar lang de Duitsers te hebben geholpen in hun oorlog tegen de Sovjet Unie. Deze beschuldigingen vallen moeilijk te betwisten, maar toch is het duidelijk, dat de Russische oorlogsverklaring niet zozeer voortspruit uit de verontwaardiging van het Kremlin over de Bulgaarse houding dan uit het verlangen om eveneens een hand te hebben in de Geallieerde wapenstilstandsvoorwaarden aan Bulgarije en om straks krachtiger te staan wanneer met de Turken zal worden onderhandeld over de toekomst van de Dardanellen.

ONS KONINKRIJK

DE KOMENDE STRIJD OM NEDERLAND.

Hoezeer Aneta inbindt na de voorbarige berichten der afgelopen week, blijkt uit het volgende:

Het wordt nu elke dag duidelijker, dat de bevrijding van Nederland niet zo snel zal verlopen. De algemene vooruitgang der Geallieerden in de richting [sic] van Nederland vordert langzaam. De Duitsers schijnen besloten te zijn stand te houden langs het Albert-kanaal, zolang zij dit kunnen volhouden. Uit dit feit blijkt reeds, dat zij de strijd om Nederland als een belangrijk onderdeel van de strijd om Duitsland zelf beschouwen.

De Duitsers hebben de laatste dagen veel troepen die in het Westen van Nederland gelegerd waren, overgebracht naar het Albertkanaal. De gevechten bij het Albertkanaal, waarover de Geallieerden nu een bruggehoofd hebben, is in de grond niets dan een vertragingsactie.

Dit bruggehoofd werd door het tweede Britse leger gevormd. De Nederlandse troepen maken deel uit van het tweede leger en zij hebben actief deel genomen aan de strijd.

Er werden door de Prinses Irene brigade verliezen geleden. Het schijnt, dat de Duitsers voorbereidingen treffen om de troepen uit de zone van het Albertkanaal terug te trekken. Indien zij hiertoe over moesten gaan, zal de eerstvolgende linie bij de Waal gevormd worden. Niet alleen is de Waal zeer breed, maar de Duitsers hebben er belangrijke verdedigingswerken aangelegd. De lijn is gedekt door het Maas-Waal kanaal. Zuidelijk door de Maas en Noordelijk door de Waal. Een terugtrekken van de Duitsers naar deze linie zou een groot gedeelte van Nederland bevrijden. De binnenlandse strijdkrachten van Nederland verrichten uitstekend werk. Van welke aard haar actie is, kan nog niet bekend gemaakt worden, maar wel heeft het Geallieerde legerbevel bekend gemaakt, dat grote hulp van de zijde der Nederlandse binnenlandse strijdkrachten verleend werd.

Behalve Duits voetvolk zijn ook contingenten SS. troepen naar Nederland overgebracht.

— „Vrij Nederland" schrijft: „Het is gemakkelijker de Maas-Waal linie te verdedigen — en met minder troepen — dan de Siegfriedlijn. Daarbij dekt deze linie Rotterdam en de haven van deze stad zou bijna onmiddellijk door de Geallieerden in gebruik kunnen worden genomen. Het is wel duidelijk van welk belang deze haven in de plannen van Eisenhower is."

Het blad schrijft nog: „Wanneer wij horen, dat de Duitsers de vesting Nederland ontruimen, kunnen wij wel aannemen, dat het spoedig gedaan zal zijn."

Hoewel er niet voldoende inlichtingen zijn om zich een duidelijk beeld te vormen, zijn er toch wel aanduidingen, dat de Duitsers alles in het werk zullen stellen om de Geallieerden te beletten Rotterdam in gebruik te nemen.

Men neemt in Londen aan, dat het Zuidelijk gedeelte van Nederland niet te verdedigen is, maar de Duitsers schijnen van plan te zijn er veel troepen aan op te offeren om de havens van Rotterdam en Vlissingen — dat de sleutel op de haven van Antwerpen is — te verdedigen.

Alles wijst er op, dat in Nederland hetzelfde gaat gebeuren wat zich nu afspeelt in het kustgebied ten Zuiden van de Schelde, waar afgesloten Duitse troepen hardnekkige tegenstand blijven bieden.

— De Geallieerden moeten vechten voor elke duimbreed grond om het bruggehoofd over het Albertkanaal verder uit te breiden. De Duitsers bieden wanhopige tegenstand. Alles wijst er op, dat binnen Nederland een hevige veldslag geleverd zal worden en dat de strijd om Nederland geen wandeling naar het doel zal zijn.

De Duitsers trachten een linie te vormen dwars door de Zuidelijke provincies van Nederland, teneinde daar stand te kunnen houden als zij van het Albertkanaal verdreven worden. Misschien zijn de verdedigingsstellingen niet statisch, maar alles wijst er op, dat de Duitsers aanzienlijke versterkingen naar Nederland hebben gezonden naar punten ten Zuiden van de grens.

De strijd om Nederland zal des te heviger zijn, daar de honderdduizenden Duitsers in het kustgebied van Frankrijk en België slechts langs hier kunnen ontsnappen. Verkenningen uit de lucht boven de Scheldemonding toonden slechts een beperkt verkeer: een Rotterdammer, die Zondag uit deze stad wist te ontsnappen, verklaarde echter, dat belangrijke versterkingen naar Nederland waren gezonden en dat in het Zuiden talrijke huizen opgeëist waren door de Duitsers.

—Het Geallieerde Hoofdkwartier meldt, dat de Duitsers, die in het gebied van het Nauw van Kales liggen, pogingen doen om uit de val te ontsnappen en proberen naar Nederland te trekken. Gedurende de nacht probeerden zij naar de Scheldemonding te ontsnappen, maar zij werden daarbij door laagvliegende Mosquito's aangevallen. Poolse troepen wisten de terugtrekkende Duitsers af te snijden. Intussen houden de Duitsers stand langs de lijn Gent—Brugge (Aneta).

FINANCIEEL NIEUWS.

Onbelegbare kasmiddelen nemen toe.

De totale onmogelijkheid geld te gebruiken voor aankoop van materieel, of voor kapitaalsuitgaven, heeft, zo schrijft de economische correspondent van het Nederlandse Pers-agentschap Anep-Aneta te Londen, een verdere toevloed van deposito's bij de banken tengevolge gehad. Ook de banken kunnen op hun beurt geen nuttig emplooi voor dit geld vinden.

De handel staat volledig stil, terwijl ook de industrie geen kapitaal nodig heeft, daar zij gemakkelijk kan rondkomen met de fondsen waarover zij reeds beschikt. Gedurende de laatste maanden is zelfs geen schatkistpapier beschikbaar gekomen om het surplus aan kasmiddelen der banken te absorberen.

Zodoende beschikten dan ook de vijf voornaamste banken in Nederland ultimo Februari jl. over een totaal aan kasmiddelen van 352 millioen gulden, hetgeen een record-cijfer is, en een verhoging van 90 millioen gulden betekent gedurende de eerste twee maanden van dit jaar.

Merkwaardig is ook, dat van de totale activa dezer banken op laatstbedoeld tijdstip, ten bedrage van 1987 millioen gulden, 1252 millioen gulden belegd waren in schatkist-papier, terwijl 352 millioen gulden onbelegd waren dan wel voor dag-geld-leningen werden gebruikt. Als gevolg van deze omstandigheden hebben de banken zich genoodzaakt gezien de rentevoet voor deposito's opnieuw te verlagen.

De aandeelhouders van de N.V.J.G. Wyers te Amsterdam, een industriële- en handelsonderneming, vonden tot hun verbazing onder de activa op de laatste balans de post: „Kunstvoorwerpen — ƒ 371.000."

Ter algemene aandeelhoudersvergadering werd deze post door de directie der vennootschap toegelicht met de mededeling, dat beschikt werd over 2½ millioen gulden aan kasmiddelen, als gevolg van liquidatie van voorraden. Het was niet mogelijk dit geld in nieuwe zaken te steken. Met het oog op de onzekerheid betreffende de toekomstige koopkracht van de gulden, en de moeilijkheden, thans ondervonden bij het beleggen van gelden in aandelen of onroerende goederen, hadden commissarissen besloten een gedeelte dezer fondsen te beleggen in kunstvoorwerpen. Als gevolg van deze beslissing had de directie een aantal schilderijen van erkende meesters aangekocht, en de waarde hiervan verzekerd onder uitgebreide verzekeringspolissen.

Stroom van waardeloze marken.

Een verder verschijnsel, dat het bedrag aan waardeloze Duitse Reichsmarken van de Nederlandse Bank doet toenemen, is de stroom van als gevolg der bombaanvallen uit Duitsland geëvacueerden, die thans in Nederland hun tenten opslaan. Zij bestormen de banken in Nederland om hun marken in guldens om te wisselen, en deze laatsten moeten op instructies der Nederlandse Bank aan deze verzoeken gevolg geven.

Aanvankelijk eisten de Duitsers dat ook de postkantoren in Nederland dit waardeloze Duitse papier in ontvangst zouden nemen; weigering van de zijde der postautoriteiten leidde herhaaldelijk tot moeilijkheden, en tenslotte gegevens omtrent hun identiteit op een daarvoor vastgesteld formulier moeten indienen. Hieruit blijkt dat ook de Duitsers zich ervan bewust zijn geworden dat enige controle op de financiële capriolen van hun landgenoten noodzakelijk is.

HET BESLUIT VAN DE DOMINICAANSE KOLONIE.

Op een druk bezochte bijeenkomst in het plaatselijk Consulaat Generaal van de Dominicaanse Republiek heeft de Dominicaanse kolonie het volgende besloten in verband met de aanstaande bevrijding van Nederland en de terugkeer van Hare Majesteit de Koningin naar eigen land:

1) Een uitvoerende commissie te benoemen bestaande uit de volgende personen: Andrés Julio Espinal, Leopoldo Camarena, Gilberto Pichardo, Rafael Gomez Nadal, J. D. Romano en Manuel Ma. D'Olio.

2) Dat op de dag der bevrijding van Nederland, de Dominicaanse kolonie alhier een felicitatieboodschap zal zenden aan Hare Majesteit de Koningin.

3) Dat een afvaardiging van de kolonie onder leiding van den Consul Generaal een bezoek zal brengen aan den Gouverneur om uiting te geven aan de vreugde over de gebeurtenis welke met zulk een spanning wordt afgewacht.

4) Dat de uitvoerende commissie het nodige zal doen opdat op een geschikte plaats in Willemstad een plaat of zuil zal worden opgericht ter herinnering aan de bevrijding van Nederland. De aanbieding daarvan aan het Curaçaose Gouvernement zal plaats vinden op een nader te bepalen tijdstip.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Katholieke Sport Centrale:** Voetbal: Hedenmiddag Postkantoor — Openbare Gezondheidsdienst (Schram).

Zondag: 14.15 uur The Western Stars — Union La Fama (Daantje); 16.15 uur Jong Suriname — Red Devils (Santos).

APOSTOLAAT TER ZEE.

Maand-overzicht Augustus 1944.

Gedurende de afgelopen maand steeg het aantal zeelieden dat het R.K. Zeemanshuis op de Klip bezocht tot 4650, waarvan meer dan 1700 man afkomstig uit de Verenigde Staten van Noord-Amerika. Het aantal hotelgasten bedroeg 31 met een totaal van 564 logeerdagen. Deze mannen waren geboortig van Nederland, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten van Noord-Amerika, Finland, Noorwegen en Zweden.

Op 11 Augustus werd de algemene ledenvergadering gehouden, die vrij goed bezocht was door leden en zeelieden. De Heer Gijsbertus H. Zaal werd tot tweede Penningmeester gekozen. Meer dan 500 jaarlijks verslagen werden verzonden.

Tot speciale ontspanning van de zeelieden werd een dansavond gegeven, alsmede een biljartwedstrijd gespeeld. Voor een dertigtal zeelieden werd een pic-nic georganiseerd. Op de verjaardag van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina werden alle zeelieden extra onthaald en des avonds een feestavond gegeven waarop het woord werd gevoerd door den Aalmoezenier Pater J. B. van der Meer O.P. en den Secretaris der Vereniging Mr. H. J. M. Hoogeveen. Vijf boekenkisten werden uitgegeven aan varende schepen.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN.

Telegram Afdeling:
9.9.: tel. 307; na 23 uur Schaap, tel. 353.
10.9.: Weller, tel. 441.

Shipping & Supplies:
9.9.: tel. 458 en 551; na 18.30 uur Gruter, tel. 836.
10.9.: Meinster, tel. 304.

Scheepvaart Afdeling:
9.9.: Barends, tel. 440.
10.9.: Tuinebreyer, tel. 299.

Dok Afdeling:
9.9.: De Klerk, tel. 839 en De Boer II, tel. 234.
10.9.: De Klerk, tel. 839 en De Boer II, tel. 234.

Geneeskundige Dienst: 9.9. (13 uur) tot 11.9 (7 uur) Dr. de Hartog, tel. 697. Bij geen gehoor tel. 289.

Zangkoor Prot. Gem. Emmastad: In verband met de komende gebeurtenissen wordt de repetitie as. Maandag 11 September in de Kerk te Rio Canario gehouden.

Prot. Gem. Emmastad: Zondag 10 September om 9.30 uur Kerkdienst. Voorganger Ds. C. Th. Steenstra.

Laatste Nieuws

— **Zegslieden** in het Hoofdkwartier van Eisenhower hebben te kennen gegeven, dat het eind van de Europese oorlog begin November verwacht wordt.

— **Het Duitse** Hoofdcommando liet blijken, dat de Geallieerde strijdkrachten zijn doorgebroken in de defensies van Den Haver met de verklaring, dat 29 Geallieerde tanks en pantserwagens vernield werden „in de verdedigingswerken van Den Haver".

— **Luitenant Generaal** Mark Clark heeft ter gelegenheid van de eerste jaardag van de landing bij Salerno tot zijn vijfde leger gezegd, dat „de laatste slagen nog zullen moeten worden toegebracht en dat het vijfde leger er spoedig een zal toebrengen welke de vijand niet zal overleven."

Mr. JOHAN O. CROES
has the honour of announcing the marriage of his daughter
ANNA CORNELIA
to
Mr. ANTHON OSLIN SCHOLTEN
on Thursday the fourteenth of September one thousand, nine hundred and fortyfour.
Reception 5.30 to 7 p.m.
Beatrixstraat — Oranjestad - Aruba.

Mr. ANTHON L. SCHOLTEN
has the honour of announcing the marriage of his son
ANTHON OSLIN
to
Miss ANNA CORNELIA CROES
on Thursday the fourteenth of September one thousand, nine hundred and fortyfour
Reception 5.30 to 7 p.m.
Beatrixstraat — Oranjestad - Aruba.

DE HEER EN MEVROUW
J. Eleonora - Harreman
geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun dochter
JEANNETTE MARIE
Willemstad, 8 September 1944.

Frankrijk in de belangstelling.

Pan—Europa duikt weer op.

Juist op de dag, dat de conférenciers van Dumbarton Oaks zich belachelijk maakten, door Frankrijk tot grote mogendheid te verklaren, in een tijd dat de geallieerde leidslieden wat voorzichtiger worden onder de indruk als zij zijn door de wilskracht, het doorzettingsvermogen en de bijna roekeloze moed van De Gaulle, verscheen in de „New York Herald Tribune" een artikel van den Oostenrijksen idealist Richard Nicolaus, Graaf van Coudenhove-Kalergi, die thans—wie zit daar niet? — in de Verenigde Staten blijk te zitten en zijn plannen voor een Pan-Europa niet heeft laten varen.

Zoals men zich herinnert heeft Coudenhove-Kalergi in de twintiger jaren veel reclame gemaakt voor een Pan-Europa, als tegenblok... tegen de Verenigde Staten, waar hij nu zit, zodat hij het wijselijk herzien heeft als correctiemiddel voor de Duitsers, waarvan „de meesten na de val het nazisme het idee van een Europese federatie zullen ondersteunen".

Voor goed begrip zij nog medegedeeld, dat Coudenhove-Kalergi niet een eenheidsstaat in Europa wil stichten, maar met behoud der nationale zelfstandigheid een politiek en vooral economisch geheel wil vormen.

Zijn iets gewijzigde plannen hebben Frankrijk in het midden. Hij wil een Europese eenheid bouwen rondom Frankrijk, één groot blok van de Pyreneeën tot aan de grenzen van Sovjet-Rusland. In totaal zou zulk een gebied ongeveer 300.000.000 mensen tellen. Allereerst stelt hij de Grote Vier op de voorgrond, waar hij Frankrijk ook bij wil hebben. Deze wens is inmiddels in vervulling gegaan. Maar van de oorspronkelijke Grote Vier komt er dus geen in zijn Pan-Europa te liggen.

Van Coudenhove-Kalergi zegt, dat Rusland nimmer een Verenigd Europa onder Britse leiding zou gedogen. Het omgekeerde zou voor Engeland evenmin aantrekkelijk zijn, omdat zijn politiek er immer op berekend is de evenwichtspolitiek in Europa te handhaven omdat de daar verdeelde macht dan juist geen te grote bedreiging zal vormen aan het Kanaal.

Ook de Verenigde Staten gevoelen hier niet veel voor, want een Sovjet-Unie van de Azoren tot de Aleoeten zou terstond de sterkste macht op aarde zijn, in staat om elk land naar keuze te breken.

Verdeling van invloedssferen is ook mogelijk. Zoals men weet hebben de geallieerden zulk soort plannen wat Duitsland betreft. Op groter schaal, voor Pan-Europa, zou Engeland een invloedssfeer krijgen in het Westen en Rusland in het Oosten, ongeveer afgebakend langs een lijn van Stettin naar Trieste. Dit zou een Europese ramp ontketenen, daar in elk deel pro-Britse en pro-Russische groepen zouden opstaan, die het op burgeroorlog wilden aansturen. Deze burgeroorlog zou tot een oorlog tussen Groot-Britannië en Rusland leiden, d.i. Wereldoorlog III.

Coudenhove-Kalergi, immers schrijvend in de Verenigde Staten, voegt er terstond bij, dat dit plan voor de Verenigde Staten onaanvaardbaar is, omdat dit de omsingeling van de Verenigde Staten zou zijn (de grote Sovjet-Unie en het Britse wereldrijk bijeen). Coudenhove-Kalergi stelt daarom een nieuw Verenigd Europa voor van de Atlantische Oceaan tot aan de Russische grens, welk Verenigde Land door de komende vredesorganisatie — in welker samenstelling wij overigens nog een zwaar hoofd hebben — in vriendschappelijk contact zou staan èn met de Verenigde Staten èn met Groot Britannië èn met Sovjet-Rusland. Leiding in deze nieuwe federatie zou Frankrijk moeten hebben: Frankrijk dat sterk genoeg is om te leiden, maar niet om te overheersen.

Geheel Europa beschouwt Parijs als het middelpunt der Europese beschaving. Frankrijk zou de leiding hebben, maar in deze federatie behoudt elke staat zijn eigen vrijheid. Deze federatie zou behoeden tegen het dubbele gevaar van a) overheersing door Duitsland, b) verdeling door Rusland-Engeland.

Rusland en Engeland zullen een leiding van Frankrijk ook de beste oplossing vinden Frankrijk zou volgens Coudenhove-Kalergi in de Europese federatie worden wat de Verenigde Staten in de Pan-Amerikaanse gemeenschap is of Engeland in het Britse gemenebest. „Zonder Frankrijk is elke vreedzame oplossing voor het Europese vasteland onmogelijk," zegt Coudenhove-Kalergie.

Een nauwere samenwerking van de Europese staten is zeker te voorzien, want de Poolse ondergrondse beweging heeft in haar Manifest verklaard, dat een federatie van alle vrije Europese naties voornaamste doel van haar buitenlandse politiek is.

„Libérer et Fédérer", een te Toulouse verschijnend ondergronds blad, heeft, zoals indertijd gemeld, hetzelfde idee gelanceerd en de Italiaanse ondergrondse beweging heeft te Milaan ook een manifest tot stichting van de Verenigde Staten van Europa uitgegeven. De Tolunie tussen Nederland, België en Luxemburg wijst in dezelfde richting op economisch gebied. De laatste jaren waren het de tariefmuren en douanes, die het leven in Europa een onmogelijkheid maakten, gelijk de visumbureaucratie dit thans nog doet — ziet in onze omgeving — voor het personenverkeer tussen de landen, iets dat niet genoeg aanbevolen kan worden, omdat kennismaking met andere volken het beste behoedmiddel is tegen een volgende oorlog.

Een economische eenheid zal dus zeker een deel van Eoropa's sociale politiek worden en voor zover men thans kan nagaan staan vooral de sociaal-democratische partijen hier gunstig tegenover. Coudenhove-Kalergi zegt zelf, dat het „zeer waarschijnlijk is, dat het Vaticaan en alle katholieke partijen in Europa het idee van een soort vastelandsbond zullen voorstaan". In hoeverre hij hier gegevens voor heeft zegt hij niet en bevroeden wij niet. Het Vaticaan houdt zich, wijzer, buiten zulk soort speculatieve politiek.

Op zichzelf is het idee van een groter eenheid in Europa niet kwaad. Hiervan een eenheid te maken als van de Verenigde Staten is onmogelijk, doordat deze een culturele en volkenkundige eenheid bestrijken, terwijl Europa uit twee of drie cultuurgebieden bestaat: Oost- en West Europa zijn geheel verschillend. Tussen Nederland en Bulgarije, tussen Frankrijk en Roemenië is veel en veel groter verschil dan tussen Nederland en de Verenigde Staten.

Trouwens, de stichting van grote politieke eenheden, hoezeer ook in de ontwikkelingslijn gelegen is altijd een nadeel voor een volk. Frankrijk zou er beter aan toe zijn, wanneer Artois, Bourgogne, Champagne, Provence enz. afzonderlijke eenheden waren Maar de ontwikkeling is er nu eenmaal en men moet de zaken reëel bezien. Dan is inderdaad opheffing van te hoge grensmuren het beste wat men doen kan. Coudenhove-Kalergi's plan, zoals hij dit thans voorstelt is zeker een goed plan. Of het verwezenlijkt kan worden betwijfelen wij ten sterkste en — zoals bijna steeds bij Duitse en Oostenrijkse schrijvers — hij beziet de zaken te veel uit economisch standpunt alleen. Er is meer en belangrijker.

Buitenland

GODGELEERDE SCHOLEN IN MOSKOU.

De radio van Moskou maakte de opening van godgeleerde scholen ter opleiding van priesters van de Orthodoxe Kerk in Moskou bekend. De opening van deze scholen werd beschreven als een nieuwe stap in Stalins program voor het herstel van de godsdienstvrijheid (Londen, (AP) 8.9).

NOORDAMERIKAANSE PRIESTER OVER ZIJN TIENJARIG VERBLIJF IN MOSKOU.

Pater Leopold Braun, van de Augustijner Orde arbeidt reeds tien jaar lang voor de Moskouse Rooms-Katholieken. Deze veertig-jarige priester, geboortig van Massachusetts is verbonden aan de Saint Louis des Françaisе kerk, gebouwd op een stuk grond, dat in de achttiende eeuw door Catharina II aan de Franse Katholieken van Moskou geschonken werd. Pater Braun werd naar Moskou gezonden als gevolg van het protocol betreffende de godsdienst van de overeenkomst tot wederzijdse erkenning die op 16 November 1936 getekend werd door den toenmaligen Commissaris van Buitenlandse Zaken Litvinoff en President Roosevelt. Hij was aangesteld als geestelijk adviseur van de Noordamerikaanse Katholieken in de Sovjet-Unie. Hij volgde de Mgr. P. Eugène Neveu, Frans bisschop in de Sovjet-Unie op, als Apostolische administrateur, toen deze in 1936 vertrok, en nam de zorg op zich van de Franse kerk, een klein, grijs gebouw in het centrum van Moskou, voor het onderhoud waarvan ingevolge traditie gezorgd werd door de Franse Ambassade en tegenwoordig door de Vrije Franse Diplomatieke Missie van Roger Garreau.

Hier heeft Pater Braun reeds tien jaar lang ononderbroken elke Zondag twee missen gelezen; één om 9 uur voor de Engels sprekende gelovigen en één om 10 uur voor de Russisch en Frans sprekende katholieken.

Requiem-missen voor de Strijders.

Elke morgen gaat de kerk om 8 uur open. Door de week wordt zij gewoonlijk bezocht door Moskouse kantoormensen. Op de eerste Maandag van iedere maand wordt er een mis opgedragen voor de zielen-rust van de overleden soldaten. Pater Braun is de zoon van een componist Leon P. Braun, en is een geleerde van naam.

Hij heeft de gelegenheid gehad om de huidige Russische samenleving van dichtbij te zien, een gelegenheid die maar aan weinige buitenlanders geboden wordt. Hij schat dat er in het gebied van Moskou 25.000 katholieken zijn, sommigen afkomelingen van Fransen die er zich in de achttiende eeuw, vestigden de meesten echter Russen, Wit Russen en Oekraïners.

De Zondagse godsdienstoefeningen in Saint Louis des Français dragen alzo een cosmopolitisch karakter. Ongeveer twintig leden van de Noordamerikaanse ambassade komen er ook en vele leden van het steeds groter wordende diplomatieke corps van Moskou

Onder de Russische gelovigen zijn ook soldaten van het Rode leger. De gelovigen komen soms van 200 en 300 km. ver reizen om hun kinderen te laten dopen of om het Heilig Vormsel te ontvangen, en zijn biechtstoel wordt regelmatig bezocht door mannen van het Rode Leger die met verlof van het front zijn.

Het stadsbestuur helpt.

De autoriteiten helpen hem met de grootste hoffelijkheid en stellen hem in staat om aan Russen die in de hospitalen liggen de Heilige Sacramenten toe te dienen. De priester zegt dat hij een machtige opleving van het geloof heeft gezien gedurende deze oorlog.

Elke Zondag is zijn kerk stampvol. De Sovjet-regering houdt zich stipt aan de bepalingen van het protocol van Washington, waarbij bepaald werd, dat geen enkele Noordamerikaanse Katholieke priester in Moskou lastig gevallen zou worden om godsdienstredenen.

Pater Braun die kamers heeft in het gebouw van de Franse Ambassade leeft veel meer op de wijze van den gewonen Rus dan een buitenlandsen diplomaat.

Hij is geen lid van het consulaire corps en geniet daarom niet de grote en rijke rantsoenen die door de Sovjet autoriteiten aan de diplomaten wordt toegewezen. Hij moet gelijk ieder ander burger het hoofd bieden aan de toestanden die door de oorlog geschapen zijn. In de eerste phasen van de oorlog, toen Moskou bedreigd werd en in nood zat, was het geen gemakkelijke taak voor hem om zijn kerk verlicht en verwarmd te houden. Hij bleef in Moskou, toen alle diplomaten de stad verlieten in de herfst van 1941.

De oorlog heeft Pater Braun verschillende Katholieke ambtsbroeders gebracht. Elke divisie van het Poolse leger in Rusland heeft een aalmoezenier. Het Joegoslavische vrijwilligerscorps heeft een katholiek priester onder zijn drie geestelijke adviseurs. En reizigers van Odessa zeggen dat ook de Roemenen twee Katholieke priesters hebben aangesteld (N.Y. Times).

AMSTERDAM — NA JAPANSE BEZETTING.

Eens was Amsterdam een vreedzaam inlands dorpje met nette hutten die zich in behoorlijke rijen aan weerszijden van de aantrekkelijke Nederlandse Hervormde kerk uitstrekten. Toen kwamen de Japanners. De lichamelijk geschikte mannen werden gebracht naar Babo om te werken in arbeidsploegen. De kreupelen, de vrouwen en kinderen van het dorp moesten zien zich een mager bestaan te scheppen in de wildernissen van het Vogelkop schiereiland. Niemand wist wat er gebeurd was met den Nederlandsen dominee. Waarschijnlijk is hij gevangene der Japanners. Toen de mannen van Generaal Douglas MacArthur bezit namen van het eiland zonder tegenstand te ondervinden, vonden zij het dorp vol insecten en landkrabben.

De voetsoldaten, genietroepen en gebaarde constructiewerkers van de marine, die het eiland doorkruisten, vonden honderden uitgedroogde cocosnoten, die rotten waar zij neervielen. Op een open plek, midden op het eiland stond de kerk tussen het hoog opgeschoten kunai-gras. Een wit grindpaadje, afgezet door armzalige bloempjes, leidde naar de mahoniehouten treden. De muren waren dik. Een vreemd gezicht in dit land bood het glimmend witte pleisterwerk. Een rood gegolfd zinken dak bedekte het gebouw, dat deed denken aan een schooltje op het platteland. Een torentje gaf waardigheid en hoogte aan het geval. Een vreemdsoortige haan diende als weervaan. Binnen rustten evenwijdige lopende mahoniehouten balken op mahoniehouten pilaren, die op de cementen vloer stonden.

Het kansel was uit een enkele boomstam gehouwen en was donkerblauw geverfd. Tien jaren lang had deze witgepleisterde kerk de beschaving, het onderwijs en de godsdienst vertegenwoordigd in het Noordwestelijk deel van Nieuw Guinea.

Zij had haar gelijke niet van Sorong tot Hollandia. De inlanders ontleenden trots aan haar aanwezigheid en geloof aan haar invloed. Doch de Japanners kwamen — en de kerk stierf.

De hutten er rondom verkeerden in slechte staat. Een hut was beplakt met Noordamerikaanse nieuwsbladen uit Boston, New York en Chicago. Zij bedekten beide kanten van het schot dat de slaapvertrekken scheidde van het woonvertrek. Een Noordamerikaanse soldaat vond een nummer van de „Evening Globe" van Boston van 28 September 1937. De zwarte koppen vertelden van het ongeval waarbij een automobiel over de brug van Dover Street in de Charles rivier dook. Ergens in de zevende en achtste kolommen stond een AP-bericht uit Berlijn. Het opschrift luidde: „Het doel is vrede, zeggen Hitler en Il Duce". Een onderkopje: „Menigte van 600.000 te Berlijn hoort de twee dictatoren hun politiek verkondigen".

De uitvloeiselen van dat kwaad stortten zich over werelddelen en oceanen op dit tropisch eiland aan de achterzijde van de wereld, ledigden zijn hutten, sloten zijn kerk en verstootten zijn bewoners (Op het eiland Amsterdam voor de kust van Nieuw Guinea.

UITROEIING VAN KARTELS.

President Roosevelt verklaarde op een persconferentie, dat de nederlaag van de nazie-legers moest worden gevolgd door de uitroeiïng van kartels als „wapenen voor de economische oorlogvoering". Roosevelt publiceerde een brief aan Cordell Hull waarin hij zeide, dat dit slechts gedaan kan worden door een gemeenschappelijk optreden der Verenigde Naties. Ook gaf de President in deze brief uiting aan de hoop, dat Hull aandacht zal besteden aan dit onderwerp. Roosevelt zeide tot de verslaggevers, dat het Departement van Buitenlandse Zaken bereid is hierop in te gaan en dat het Departement van Justitie vele feiten over dit onderwerp heeft ontbloot (Washington, (AP) 8.9).

EDWARD KENNEDY KRIJGT EEN NIEUWE POST.

Kent Kooper, Algemeen Bedrijfsleider van de Associated Press, heeft bekend gemaakt, dat Edward Kennedy benoemd is tot Hoofd van het Bureau van de Associated Perss te Parijs aan het hoofd van een grote straf van verslaggevers en fotografen die de oorlog aan het Westelijk front verslaan.

Te beginnen met de Spaanse burgeroorlog is Edward Kennedy oorlogscorrespondent geweest gedurende zeven jaren. De laatste drie jaren was hij belast met de staf van de AP in het Middellandse Zeegebied. Kennedy heeft deze week Parijs bereikt uit Zuid-Frankrijk na een tocht van honderden kilometers door Frans gebied, dat door de Maquis bevrijd is; tevens glipte hij tussen omsingelde Duitse eenheden door (New York, (AP) 8.9).

ANGLICAANSE BISSCHOP BIJ DEN PAUS.

De Anglicaanse bisschop van Litchfield heeft een privé audiëntie bij Zijne Heiligheid den Paus gehad, welke drie kwartier duurde. Naar verluidt, aldus een telegram uit Rome aan de New York Times, is hereniging tussen de Protestantse kerk van Engeland en de R.K. Kerk onderwerp van gesprek geweest.

De Anglicaanse bisschop van Litchfield staat als 'hoogkerkelijk' bekend. De tegenwoordige hoogkerkelijke richting in de Anglicaanse kerk volgt de uitwendige practijken der R.K. Kerk inzake de liturgie e.d. na, zonder de inhoud ervan te aanvaarden. Dit laatste doen de anglocatholieken en zg. romanizers wel. Wij vermoeden daarom, dat de typering van den bisschop van Litchfield, dien wij verder niet kennen, als 'hoogkerkelijk' onjuist is; hij zal wel anglocatholiek zijn, daar hij anders weinig belangstelling voor een onderhoud met Pius XII kan hebben gehad.

CANADESE PROVINCIE DOMINICANEN EN BRAZILIË.

Te Montréal werd medegedeeld, dat de Canadese provincie van de Predikbroeders een missie ten Zuiden van Horizonte in Brazilië zal openen. Hoofd van de missie wordt Pater Marcel Marie Desmarais O.P. Mede gaan de Paters Etienne Marie La Porte O. P. en Gustave René Pucher O.P. (Mantréal, (AP) 9.9).

DE „REX" IN BRAND.

Het stoomschip Rex (51.000 ton), de trots van de Italiaanse koopvaardijvloot en recordhouder van de Atlantische oceaan, ligt bij Triëst uit te branden. Het schip werd aangevallen door raketten afschietende Beaufighters. Het kreeg meer dan 120 gaten beneden de waterlijn. Het schip helt meer dan 60° over.

In Augustus 1933 stak het de Atlantische oceaan over van Gibraltar naar Amerika in 4 dagen, 13 uren en 58 minuten.

Naar verluidt zouden de Duitsers de haven van Triëst willen blokkeren door het schip hier te laten zinken. De vlammen slaan er thans overal uit. Tweederden van het dek zijn onder water (Rome, (AP) 9.9).

[De „Rex" heeft ook Curaçao bezocht — Red.]

„ZODRA IK ZE OPMERK BEN IK ER ACHTER EN ZIJ ONTPLOFFEN".

Wanneer men aan den Belgischen Luitenant René van Lierde, die 27 vliegende bommen heeft neergeschoten, vraagt hoe hij het aan boord heeft gelegd om die bommen neer te halen, antwoordt hij eenvoudig:

— Wel, de Duitsers zenden ze ons langs hier over: Zodra ik ze opmerk, ben ik er achter, dan... pof, en zij ontploffen.

Van Lierde aan wien zijn kameraden de bijnaam „Buzzy" hebben gegeven, is geheel met dit vernietigingsspel ingenomen.

Trouwens, hijzelf heeft het als volgt gezegd:

— De ontmoeting gebeurt zo snel, de geest is zodanig gespannen om de aanval, die de robot gaat vernietigen, te doen slagen, dat men de tijd niet heeft om op het beslissende ogenblik zijn indrukken te onderkennen.

Doch wanneer ik een vliegende bom heb doen ontploffen of een vliegtuig heb neergehaald, gevoel ik een diepe vreugde. Dan denk ik ook telkens weer aan het tijdstip in 1940, wanneer mijn kameraden en ik vol strijdlust waren en wij echter geen moderne vliegtuigen hadden om de Duitsers aan te vallen.

Thans hebben wij moderne toestellen te onzer beschikking en wij doen den vijand zijn harde slagen van 1940 duur betalen. Ik ben vast besloten hem zo vaak mogelijk te treffen totdat de volledige afrekening bereikt is. Ik laat dan ook geen gelegenheid voorbij gaan om de Duitsers te bestoken in de lucht boven België, waar ik talrijke aanvallen heb uitgevoerd.

Luitenant René van Lierde is acht-en-twintig jaar oud. Hij behoort sedert 1935 tot de Belgische luchtvaart. Hij heeft deelgenomen aan de veldtocht van Mei 1940, tijdens dewelke hij boven het fort van Waalhem werd neergeschoten.

Van Lierde werd gewond en was in een hospitaaltrein overgebracht wanneer op 28 Mei de overgave ondertekend werd, doch hij kan zich aan de werkloosheid en aan de krijgsgevangenschap niet gewennen. Zodra hij hersteld is, glipt hij door de vingers der Duitsers en begeeft zich naar Engeland. Bij zijn aankomst aldaar, in 1941, neemt hij dienst in de Raf als jachtvlieger, gespecialiseerd in het aanvallen van doelwitten op de grond. Aldus vernielt hij tijdens tal van aanvallen 18 locomotieven en een aanzienlijk aantal rivierschepen, en schiet hij 7 vijandelijke vliegtuigen neer. Hij ontvangt het D.F.C., waaraan een baar wordt toegevoegd voor de overwinningen, die hij op de vliegende bommen heeft behaald: hij ontvangt eveneens het Belgisch Oorlogskruis 1940 met 6 palmen.

DE BALKAN WORDT BEVRIJD.

Rusland & Bulgarije: „Ik had een wapenbroeder"

De opmars van het Rode leger door Bulgarije, in samenwerking met de verbonden legers van Tito's Partijgenoten en het geallieerde commando in Joegoslavië schijnt de gehele Balkan in ongeveer een week van de Duitsers te bevrijden. Tegelijkertijd trekken de Russische gepantserde colonnes van het hart van Transsylvanië op naar de in het open veld liggende grens van Hongarije.

De oorlogsverklaring van Bulgarije aan Duitsland heeft Moskou ertoe gebracht de wapenstilstand van Bulgarije te aanvaarden. De Russen, die Bulgarije binnentrokken van Roemenië uit langs een front van meer dan 200 km. breedte begroetten de Bulgaren als wapenbroeders. (Moskou, (AP) 9.9).

DE BEHEERSING VAN DE LUCHT.

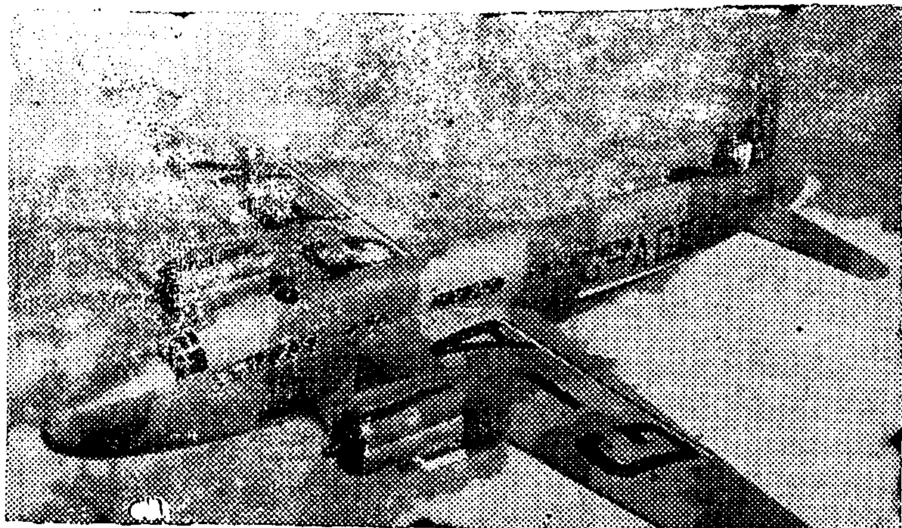
Generaal MacArthur heeft bekend gemaakt, dat zijn vliegtuigen de lucht beheersen boven de Zuidelijke Philippijnen. De vorige dag maakte hij bekend, dat men vrijelijk vliegt boven de Molukken en dat de Japanse 6e luchtmacht, welke het Westelijk deel van Nieuw Guinea verdedigde, practisch uitgeroeid werd. De bekendmaking van heden ging gepaard met het bericht, dat de basis voor watervliegtuigen te Santa Anna ontwricht werd, terwijl Mitchells het vliegveld Buayan — beide liggen op het eiland Mindanao — bestookten. Er werd geen tegenstand ondervonden van vijandelijke vliegtuigen.

Een enkele Catalina vliegboot vernielde of havende vier kleine Japanse vrachtschepen bij de Sarangani-baai nabij het Zuidelijk punt van Mindanao; een andere Catalina bracht een middelgroot en twee kleinere vrachtschepen tot zinken bij Ceram (Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan. (AP) 9.9).

VOORBEREIDINGEN IN QUEBEC.

C. R. Blackburn seint uit Québec:

De stad Québec zal het toneel zijn voor de volgende bijeenkomst tussen Churchill en Roosevelt op een nader vast te stellen datum. Het grote Kasteel Frontenac met zijn 800 kamers is geheel overgenomen voor de officiële afgevaardigden. Nog twee andere hotels zijn overgenomen voor de correspondenten, fotografen en radio-correspondenten. In de loop van de komende besprekingen is het zeer waarschijnlijk, dat de bevrijding van Frankrijk, België en Nederland voltooid zal zijn en mogelijk de capitulatie van Duitsland zal worden bekend gemaakt (Québec, (AP) 9.9).

Het Vickers Warwick transportvliegtuig, dat 45.000 Engelse pond kan vervoeren.

„Christofoor".

Wij ontvingen het in October 1943 verschenen nummer van het Katholieke Nederlandse sluikblad „Christofoor", dat uitkomt onder het motto „God en Vaderland". Het is het eerste nummer van de tweede jaargang. In een inleidend artikel deelt de redactie mede:

„Technische moeilijkheden zijn tot onze spijt oorzaak geweest, dat ons blad enkele maanden niet heeft kunnen verschijnen. Ondanks alles echter is er hard en onvermoeid doorgewerkt met het resultaat, dat thans een „Christofoor" verschijnt, vernieuwd en verjongd en vol grote idealen".

„Dat wij ons een plaats hebben willen blijven verzekeren als Katholiek ondergronds blad naast zovele andere illegale bladen, is niet geschied uit sectarische overwegingen — de inhoud getuigt hiervan duidelijk — doch alleen en speciaal omdat wij ons willen richten tot de Katholieke bevolkingsgroep van Nederland om dit volksdeel zich op zijn Nederlandse taak in heden en toekomst voor te bereiden en te doen bezinnen".

„Onze oude doelstelling, het geven van richtlijnen voor het heden, blijft gehandhaafd, doch daarnaast zal een groot, waarschijnlijk zelfs het overgrote deel der beschikbare ruimte gevuld worden met richtlijnen voor de toekomst; want hoe dringend de noden van het heden ook zijn, de problemen der toekomst zijn groter en de eis tot oplossing dringender. Mocht de strijd tegen den overweldiger hoofdzaak zijn geweest gedurende de jaren van bezetting, thans, nu het einde begint te naderen zijn aller ogen gericht op de toekomst, op de naoorlogse tijd".

„In ons Katholieke volksdeel leeft evenals in de andere bevolkingsgroepen één grote gedachte: Het oude willen wij niet meer terug! Wat willen wij dan wel? Iets nieuws! Maar wat? Hoe? ...... Al deze vragen blijven grotendeels onbeantwoord of de meningen zijn zo verdeeld, dat men geen uitweg ziet"

„Het is tot hen, die zich bezig houden met het na-oorlogse probleem en verder tot allen, die van goede wil zijn en een herboren Nederland wensen, dat wij, jonge Katholieken (en enkele ouderen, die jong zijn van geest) ons wenden. Wij willen onze mening geven hoe wij denken, dat er gehandeld moet worden om te komen tot een herboren vaderland, waaraan niet meer de oude feilen kleven".

„Naast de hekeling van bestaande toestanden tijdens de bezetting en het geven van richtlijnen hoe zich tegen de invloed van het nationaal socialisme te verdedigen zullen wij vooral spreken over politieke, sociale en economische opbouw, over de verbreking van het isolement der Katholieken, over de nieuwe taak der jeugdbeweging, over het al of niet herstellen der partijen en organisaties en verder over alle problemen die ons als Katholiek en Nederlander raken".

Het blad bevat een enigszins uitvoerig artikel over „Papisme en anti-Papisme", waarin o.m. gezegd wordt dat de vurige wens bestaat „na de bevrijding van ons vaderland de handen aan de ploeg te slaan en geestdriftig te gaan werken aan een nieuw en beter Nederland... Al gaan dan niet alle gedachten in dezelfde richting, al bestaan er vaak diepgaande meningsverschillen, de bezorgdheid voor het lot van ons volk en het verlangen, de fouten van het verleden te vermijden en een betere samen leving op te bouwen zijn onmiskenbaar aanwezig. Dit moet tot grote vreugde en dankbaarheid stemmen".

Vervolgens wordt opgemerkt:

„Volgt men de gedachtewisseling, speciaal onder het Katholieke volksdeel, dan zal het echter sterk opvallen, dat vele Katholieken, overigens trouwe vaderlanders en oprechte lieden, de angst en benauwenis om het hart slaan, wanneer zij aan de positie van het eigen volksdeel na de bevrijding denken. Deze groep is er uitermate vast van overtuigd, dat wanneer wij eenmaal het eigen lot weer in handen hebben, er vroeger of later een golf van anti-papisme door het land zal gaan.

De redenering luidt dan aldus: thans onder de bezetting, is over het algemeen de houding van de Nederlandse Katholieken, voortreffelijk geleid door het Hoogwaardig Episcopaat, goed geweest. In het Katholieke front zijn vrijwel geen bressen geslagen, vele priesters en leken hebben zich moedige en offervaardige vaderlanders betoond; het praatje dat Katholieken feitelijk geen goede Nederlanders kunnen zijn en alleen maar „Rooms" georiënteerd zijn heeft nu definitief afgedaan. Het aanzien van de Katholieken is tengevolge van dat alles sterk gestegen, hetgeen op min of meer bedekte wijze nu, openlijk na de oorlog zal blijken. Dit nu zal in een dergelijke mate naijver op en de angst voor „Rome" bij onze niet-Katholieke burgers opwekken, dat deze zich ongeacht onderlinge meningsverschillen in één machtig anti-Papistisch front zullen gaan verenigen, om gezamenlijk het paapse spookbeeld te weren en de groeiende macht der Katholieken te fnuiken. Uit deze anti-Katholieke reactie, uit deze nieuwe Aprilbeweging zouden wij haast zeggen, is voor den Katholiek slechts één conclusie te trekken: front maken tegen deze anti-papistische concentratie, een versterkt isolement, want daarin, en daarin alleen ligt onze kracht. Wat de oorlog aan banden bracht tussen Nederlanders van de verschillende christelijke confessies dient dan weer te worden doorgesneden om zich opnieuw op de eigen Roomse Burcht terug te trekken".

Naar aanleiding van deze gedachtengang stelt het blad de vraag:

„Is het inderdaad een dienst, die wij, Katholieken, ons volk en onze eigen geloofsgenoten bewijzen als wij wederom zo snel mogelijk tot isolement overgaan?"

Erkend wordt dat deze „kleine stukjes ook soms in de illegale pers" wijzen op een anti-papisme, dat na de oorlog aan het daglicht zou kunnen treden. Aangenomen wordt echter dat dit alles zo kwaad niet bedoeld is. Maar zeer beslist wel kwaad bedoeld is, een pamflet, dat kortelings verspreid werd onder Protestanten. Men wrijft zijn ogen uit als men het leest; dit vlugschrift is een opwekkend tot verzet, niet tegen het Duitse heidendom, en al de verderfelijke gevolgen daarvan, maar tegen het samengaan van het Protestantisme met de bisschoppen tegen het moderne heidendom.

Het blad stelt vast dat de redactie van het Protestantse sluikblad „Trouw" zich tot tolk heeft gesteld van vele goeddenkende Protestanten en de inhoud van dit pamflet ten zeerste gelaakt heeft.

Doch laten wij Katholieken eerlijk genoeg zijn om de hand in eigen boezem te steken. Al kan dan het bestaan van een zekere mate van anti-papisme niet ontkend worden, sommigen onder ons zijn er al te snel bij om bepaalde feiten tot enorme proporties op te blazen en de uitingen van bepaalde personen of groepen gelijk bovengenoemde zonder meer te generaliseren. Volgens hen is de zaak alleen goed wanneer er het etiket „Katholiek" op staat; samenwerking met niet-Katholieken is ongewenst, hoewel onvermijdelijk. Uit deze kringen komt de eis van een hernieuwd isolement na de oorlog krachtig naar voren. Beseffen de schrijvers van bovengenoemd ... wellicht niet welke gevoelens hun oproep bij de Katholieken moest wekken. Vele Katholieken begrijpen omgekeerd in het geheel niet dat vele Protestanten zich terecht aan hun „Papisme" stoten en dat zij gaan zeggen: „Zie je wel met die Roomsen kun je eenmaal niet samenwerken".

Beider houding is even bekrompen als onvruchtbaar. Dat er geen theologisch-dogmatische eenheid bestaat onder de Christenen van Nederland is een feit, dat men kan betreuren, doch niet veranderen. Ondanks die verscheidenheid groeide juist in de laatste jaren een sterke onderlinge waardering, voor hetgeen er goeds en schoons was bij de andersdenkenden. Deze positieve waardering, die een hecht fundament voor een ware volksgemeenschap vormt, wordt in gevaar gebracht door de eis van onvruchtbare contreverse, die bij sommige Katholieken en Protestanten nog steeds blijkt te leersen".

Uit de Pers

HET VERLOREN HOEKJE.

In de Knickerbocker schrijft iemand iets, dat mutatis mutandis ook op onze Curaçaose oweërs, arrivisten en nouveaux riches van toepassing is:

„Het jammere van grote mannen is, dat zij nooit de kleine vreugden des levens beoefenen.

Het is zo gezellig, juist als je een grote man bent, om met kleine manneties op een bank te zitten en mekaars sigaretten te roken en te kijken naar dien anderen kleinen man, die iedere dag de duiven in het parkje komt voederen.

Waarom komt er nu nooit eens een minister op dat lieve idee een pakje zaad kopen en langzaam uitstrooien op het gras en op je uitgestrekte handen duiven hebben die met snelle snavels de korrels pikken?

Waarom is er nu nooit eens een hoofd, dat zijn actetas op kantoor laat, om,als een doodgewoon lichaam, een kop koffie te gaan drinken in de Automaat aan één tafel met andere doodgewone lichamen?

Waarom heb ik nimmer één van onze Captains of Industry gezien tussen de honderden, die iedere dag op de Rockefeller Plaza van hun bankje zitten te staren naar de babbelende waterval van die vergulden-al-maar-zwevenden-meneer met zijn gouden doek je voor?

En waarom ligt er nu nooit eens een oliebaron languit in het gras van Riverside Drive?..

En waarom zie ik nimmer een diamant-markies, met een pond pruimen in een grauwe zak, aan de eendenvijver van Central Park, met zich zelf een wedstrijd houden in het verspuwen van pruimepitten?

Dat is véél gezelliger dan de Copacabana en geen minimum, covercharge en vermakelijkheids belasting. Zelfs niet op Zaterdag.

Bingooien om een doos sigaretten in de Palisades is véél spannender dan een biefstuk van acht gulden.

En dat kalf met vijf poten op Coney Island is boeiender dan dat op twee benen, dat zo graag een nertz wil hebben voor de verjaardag.

Goede Coca-Cola is lekkerder dan slechte champagne.

En een boterblom in de wei is echter dan een orchidee in cellophane.

Waarom moet je klein zijn om dat te begrijpen?

En waarom zie je - als je groot wordt - de boterblommen niet meer?".

WERELD NIEUWS

VOOR HERLEVING VAN DE HANDEL. DE ROL VAN DE JAARBEURZEN.

Het aandeel van ons land.

In de „Foreign Commerce Weekly", het officieel orgaan van het Ministerie van Handel der Verenigde Staten, is een artikel verschenen van den Heer J. Kunstenaar, gewijd aan de „Internationale Jaarbeurzen" en waarin een vleiende hulde wordt gebracht aan de Internationale Jaarbeurs van Brussel (I.J.B.) voor de vooraanstaande rol die zij van 1935 tot 1940 onder de krachtige leiding van haar bestuurder, den heer Charles Fonck, gespeeld heeft.

Uit dit artikel blijkt dat op het Departement van Handel der Verenigde Staten een strekking bestaat, die zeer gunstig is voor de internationale jaarbeurzen naar het Europees model die vóór de huidige oorlog gezegd Departement weinig belang hadden ingeboezemd.

Toenemende betekenis.

De Heer J. Kunstenaar herinnert eraan, dat deze jaarbeurzen van recenten oorsprong zijn; zij dagtekenen van ongeveer een dertigtal jaren geleden.

In het begin, waren zij eerder van nationaal belang. Ingevolge hun bijval, hebben zij langzamerhand een internationale belangrijkheid verkregen inzake de invoer en de uitvoerhandel. Dit is het geval met de Jaarbeurs van Brussel die als het model van de moderne jaarbeurs geworden is. Deze verenigt terzelfdertijd en op dezelfde plaats drie handelselementen: 1. een grote verscheidenheid van producten die kunnen onderzocht en met elkaar vergeleken worden; 2. de aanwezigheid van den fabrikant of zijn vertegenwoordiger met wie de verkoopvoorwaarden kunnen besproken worden; het bekomen van officiële inlichtingen betreffende de tolrechten, de verzendingsformaliteiten en andere voorwaarden inzake ruilhandel en betalingen onder verschillende landen.

De meeste jaarbeurzen hadden ieder jaar plaats in de Lente; deze van Brussel werd van 13 tot 27 Maart gehouden.

In 1939, kwamen 50 t.h. der te Brussel tentoongestelde goederen uit het buitenland, namelijk uit 28 verschillende landen. De tentoonstelling bevatte 2.750 stands die, naast elkaar geplaatst een afstand van twaalf kilometer zouden beslagen hebben.

Grote belangstelling.

In de „World Trade" (het bulletin der Internationale Kamer van Koophandel) heeft de heer Charles Fonck, algemeen bestuurder van de I.J.B. herekend, dat in Maart 1939, 30.000 handelsfirma's hun goederen in de voornaamste Europese nationale of internationale jaarbeurzen te Brussel, Praag, Lyon, Wenen, Keulen, Utrecht, Bazel en te Londen-Birmingham hebben tentoongesteld.

Het aantal buitenlandse kopers werd geschat op 400.000 à 500.000, waarbij ongeveer 2.000.000 binnenlandse kopers dienen te worden gevoegd.

Een onderzoek, dat bij het sluiten der I.J.B. in 1939 werd gedaan, en waaruit het succes blijkt dat de Jaarbeurs bij zakenlieden heeft gehad, heeft de volgende uitslagen opgeleverd.

90 t.h. der tentoonstellers hebben hun voornemen uitgedrukt aan de Tentoonstelling van 1940 deel te nemen;

80 t.h. hebben verklaard dat zij rechtstreekse zaken hebben gedaan, nieuwe handelsbetrekkingen hebben aangeknoopt en dat er een degelijke publiciteit voor hun goederen werd gemaakt, dank zij hun deelneming aan de Jaarbeurs;

60 t.h. hebben geantwoord dat zij zaken voor de uitvoer hadden gedaan;

35 t.h. hebben gevraagd dat de ruimte der terreinen die ter beschikking van de deelnemers wordt gesteld, in 1940 zou vergroot worden.

Tussen 1930 en 1939 kenden de voornaamste jaarbeurzen haar grootste expansie, niettegenstaande de internationale handel bemoeilijkt zoniet onmogelijk gemaakt werd, tengevolge van het oprichten van allerlei barrièren en van het instellen van een scherpe controle op de ruilhandel.

Hier volgen enkele cijfers waaruit de uitbreiding der I.J.B. van 1934 tot 1939 blijkt: in 1934 besloeg de Jaarbeurs 37.182 v.m.; in 1936: 47.000 v.m.; in 1937: 58.727 v.m.; in 1938: 62.636 v.m. en in 1939: 65.545 v.m.

Het Internationaal ruilverkeer.

Op 22 October 1937 werd, te Bari, door de Vereniging der Internationale Jaarbeurzen een verslag goedgekeurd, dat voorgesteld werd door de Heren Charles Fonck, directeur-generaal der Internationale Jaarbeurs van Brussel en Charles Touzot, directeur-generaal der Internationale Jaarbeurs van Lyon, en waarin gehandeld werd over de in de toekomst te volgen politiek en in het bijzonder gewezen werd op de internationale zijde van de ruilhandel, op de coördinatie van de in- en uitvoer door bemiddeling der jaarbeurzen.

Deze internationale jaarbeurzen die, tot dan, tot Europa beperkt gebleven waren, maakten de aandacht gaande van de Verenigde Staten, zodat Amerikaanse firma's er kopers naartoe zonden; verschillende dezer firma's stelden er goederen ten toon.

De „World Two-way Trade Fair Incorporated" overwoog de mogelijkheid om in 1936, in de Commerce Hall, Port Authority Commerce Building te New York, een jaarbeurs naar Europees model in te richten. Het ontwerp werd eerst tot 1937 en vervolgens tot nader orde verdaagd, tengevolge van het naderen der opening van de Internationale Tentoonstelling te New York.

Thans werden plannen bestudeerd voor de inrichting van nieuwe jaarbeurzen in Europa, zodra de bezette landen zullen bevrijd zijn. Ongetwijfeld zullen de Verenigde Staten er een zeer levendig belang in stellen en zullen de Amerikaanse uitvoerders tot de ijverigste deelnemers behoren.

Noordamerikaanse soldaten aan het Italiaanse front dragen gewonde kameraden op hun rug

CURAÇAOSE SPREEKWOORDEN.

127 — Doe alsof je dood bent, dan kun je zien wie op je hand is.

128 — Geduld is een goede plant, maar zij groeit niet in alle tuinen.

129 — De koe, die het eerst bij de put aankomt, drinkt helder water.

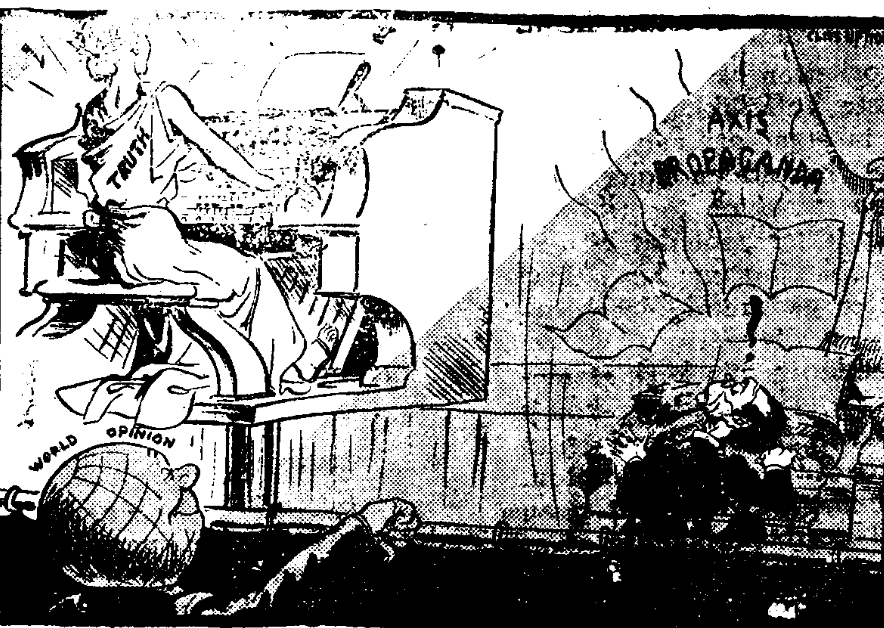
130 — Je kunt niet tegelijk de klok luiden en in de processie lopen.

131 — Een aap heeft diepe ogen, hij huilt van te voren.

132 — Spreken is zilver, zwijgen is diamant.

133 — De rechtvaardige betaalt voor den zondaar.

134 — De kip zegt: Ik zweer bij mezelf, maar niet bij mijn ei.

Goebbels propaganda moet het afleggen tegen de waarheid.

Bekendmaking

Ondergeteekende, HENRY ONEAL ROUSE, maakt hierbij bekend, dat hij zich niet verantwoordelijk stelt voor schulden in den vervolge te maken door zijne echtgenoote **Olga Claine Ketura Rouse geb. Warner.**

2—1 Curaçao, 8 September 1944

Henry O. Rouse.